

רקע ליחידה

האור הינו מאפיין משמעותי בבואנו לעסוק בחג החנוכה. במהלך השנים הכירו הילדים את משמעות האור מתוך סיפור החנוכה. בפעילות זו יכירו הילדים את חג האור בזיקה לטבע ולמעגל עונות השנה. כמו כן יתודעו לחגי אור הנחגגים בתרבויות שונות ברחבי העולם.

קישור לטופס משוב מקוון

שם היחידה: חנוכה - מחושך לאור

תחום היחידה:

- מעגל השנה – חנוכה
- מורשת ישראל ותרבותה –

מדרש: תלמוד בבלי, מסכת עבודה זרה, דף ח, עמוד א

	נושא השיעור	חגי אור הנחגגים בתרבויות שונות בעולם וביהדות היחידה נחלקת לשני חלקים: חלק א' - לימוד המדרש וחלק ב' - חגי אור בעולם.
	פיתוח	צוות הדרכה - אגף טכנולוגיות מידע - יפית עשהאל לוי
	שכבת הגיל	כיתות ו'
	משך היחידה	כשישה שיעורים: חלק א': למידת המדרש – שתי שעות לימוד חלק ב': חגי אור בעולם – שניים עד ארבעה שיעורים
	סביבת למידה	מחשב לכל קבוצת תלמידים (רצוי שניים-שלושה תלמידים בקבוצה).
	רצינות למורה	חודש כסלו נקשר בתודעתם של רבים לתקופה של מאבק בין חושך לאור. מאבק זה מוכר לנו מסיפור החנוכה, אך גם בטבע מתנהל מאבק דומה. חודש כסלו הוא שיאו של החורף, ובו הימים מתקצרים והלילות מתארכים. האור מסמל את דרכו של האדם להתמודד עם האפלה ועם החשכה שמשרה עליו תקופה זו של השנה. ההיכרות עם חגי האור הנחגגים בתרבויות שונות בעולם מאפשרת לבני האדם באשר הם לחוות תחושת הזדהות קולקטיבית.
	הקשר לתכנית הלימודים	<ul style="list-style-type: none"> • מעגל השנה – חנוכה • מורשת ישראל ותרבותה - מדרש: תלמוד בבלי, מסכת עבודה זרה, דף ח, עמוד א

<ul style="list-style-type: none"> • התלמידים ילמדו את המשמעות הגלויה של המדרש המופיע בתלמוד בבלי, מסכת עבודה זרה, דף ח, עמוד א. • התלמידים יספרו את סיפור המדרש במילים שלהם תוך שימוש בעולם המושגים המוכר להם. • התלמידים יכירו חגי אור שונים הנחגגים בעולם. • התלמידים יערכו השוואה בין חגי אור של תרבויות אחרות לחג החנוכה. 	<p>מטרות בתחום הדעת</p>	
<p>אוריינות תקשוב: שימוש באינטרנט, שימוש בטכנולוגיה לשם תקשורת, חיים ברשת אוריינות מידע ומדיה: חיפוש מידע ונתונים באתרים ייעודיים, ארגון מידע יצירתיות וחדשנות: יצירה, עיצוב ודמיון תקשורת ושיתופיות: פרזנטציה אפקטיבית כישורי חשיבה מסדר גבוה: ייצוג המידע בדרכים מגוונות, מיזוג מידע</p>	<p>מיומנויות המאה ה-21</p>	
<p>בתחום הדעת היכרות בסיסית של סיפור החנוכה באוריינות מחשב ומידע היכרות בסיסית עם האינטרנט בכלל ועם דפדפן Google Chrome בפרט</p>	<p>ידע מוקדם לשיעור</p>	
<p>דף למורה – חנוכה מחושך לאור דף לתלמיד – חנוכה מחושך לאור דף לתלמיד – חגי אור בעולם מצגת מלווה לשיעור (שלב ההקניה)</p>	<p>חומרי הוראה (כתובים ומתוקשבים)</p>	
<p>עבודה בקבוצות הטרוגניות המאפשרת לכל תלמיד להשתתף בהכנת הסרטון וביצירת הכרזה. הפניית תלמידים מתקשים לחקירת תכנים מוכרים יותר, כגון חנוכה וחג המולד.</p>	<p>היענות לשונות</p>	
<p>חלק א': סרטון המספר את סיפורו של האדם הראשון חלק ב': כרזה המתארת את אחד מחגי האור הנחגגים בעולם</p>	<p>תוצר הלמידה המצופה מן הפעילות</p>	
<p>שלב הערות</p>	<p>שלב</p>	
<p>חלק ראשון של היחידה: מדרש - תלמוד בבלי, מסכת עבודה זרה, דף ח, עמוד א</p>		<p>רצף הלמידה</p>
	<p>שלב 1: הקניית המדרש 1. קוראים את שם המצגת – "חנוכה - מחושך לאור". דנים במשמעות השם ובשאלה כיצד שם זה נקשר</p>	

	<p>לסיפור החג. (שקופית מס' 1 במצגת)</p>	
	<p>2. קוראים את המדרש בקריאה רציפה למרות הקושי בהבנת המשמעות. לפני הקראת המדרש בשנית מבקשים מן התלמידים להקשיב היטב. בסיום ההקראה השנייה יהיה עליהם לנסות ולהסביר משפטים שהבינו מן המדרש. (שקופית מס' 2 במצגת)</p> <p>3. מסבירים את המדרש משפט אחר משפט. (שקופית מס' 3 במצגת)</p> <p>4. עורכים דיון סביב השאלות הבאות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • מה, לדעתכם, הרגיש האדם הראשון כשראה שהעולם הולך ומחשיך? • מדוע החושך כל כך מפחיד את האדם? • כיצד אתם הייתם מגיבים במקום האדם הראשון לפחד זה? • אילו תופעות טבע נוספות עשויות היו להבהיל את האדם הראשון, שאינו מכיר עדיין את המחזוריות שבה פועל הטבע? 	
<p>הסבר לפעילות מצוי ב: דף לתלמיד - חנוכה מחושך לאור.</p>	<p>5. פעילות ביחידים או בזוגות: יוצרים סרטון המספר את סיפורו של האדם הראשון, חששו מן הימים המתקצרים ושמחתו בבוא האור.</p>	

חלק שני של היחידה: חגי אור בעולם			
	<p>שלב 2: הקניה</p> <p>6. קוראים את קטע המידע: "חגיגות אור בעולם" של משרד החינוך ודנים בו. (שקופית מס' 5 במצגת)</p>		
	<p>7. מציגים את חגי האור ופסטיבלי האור שעליהם יחקרו התלמידים. (שקופית מס' 6 במצגת)</p>		
<p>המשימה לתלמידים נמצאת בקובץ: דף לתלמיד – חגי אור בעולם.</p>	<p>8. מציגים את המשימה: יצירת כרזה לחג או לפסטיבל אור. ניתן לבצע את המשימה ביחידים או בזוגות. (שקופית מס' 7 במצגת)</p>		